

ماجرای بازداشت صاحب تلگرام نشان از قوانین سختگیرانه کشورها برای شبکه‌های اجتماعی دارد

زیر تیغ قانون

حکمرانی فضای مجازی در ایران همچنان رها شده است

گزارش رضا عمومی روزنامه‌نگار

بازداشت «پاول دوروف»، مدیر عامل تلگرام در فرانسه بار دیگر برای بسیاری این سؤال را ایجاد کرد که آیا در جهان امروز رسانه‌های مجازی قادر به فعالیت بی نظارت هستند یا آنکه هر کدام از کشورها برای نظارت بر رسانه‌های مجازی قادر به اعمال یکسری قواعد و مقررات خاص خود هستند؟

دادستانی فرانسه با انتشار بیانیه‌ای بازداشت مدیر عامل تلگرام را هر تیط با برخی تحقیقات قضایی گذشته درباره این شبکه پر طرفدار عنوان کرده است و مقامات فرانسوی می‌کوشند تا فعالیت تلگرام در کشورشان را تحت یکسری قوانین در آورند. با این حال فقط فرانسه نیست که در تلاش برای اعمال قوانین مورد نظر خود بر شبکه‌های ارتباط مجازی است، بلکه فراگیری ارتباط مجازی و رسانه‌های مختلف باعث شده تا بسیاری از کشورها به دنبال نظارت قانونی بر فعالیت آنها در یک محیط لجام‌گسیخته باشند.

FRA فرانسه

رضایت والدین؛ شرط فعالیت در فرانسه: سال گذشته فرانسه قانونی را تصویب کرد که براساس آن رسانه‌های اجتماعی جهت فعالیت خود در این کشور ملزم به تأیید سن و کسب رضایت والدین برای افراد زیر ۱۵ سال هستند. براساس این قانون، رسانه‌های مجازی‌ای که چنین دستورالعملی را نقض کنند، با جریمه یک‌درصد از درآمد جهانی خود مواجه خواهند شد. این قانون همچنین به والدین اجازه می‌دهد تا درخواست تعلیق حساب‌های متعلق به فرزندان زیر ۱۵ سال خود را داشته باشند.

قوانین فعالیت چهره‌های مجازی: در فرانسه کاربران فضای مجازی معروف باید قوانین سختگیرانه‌ای را در مورد تبلیغات دنبال کنند. هر گونه تبلیغات برای جراحی زیبایی و دخانیات ممنوع است و تبلیغات خدمات مالی و پزشکی تحت نظارت و فقط با قرار داد کتبی برای پرداخت‌های مالی قانونی ممکن است. همچنین در هر پستی باید به وضوح بیان شود که تبلیغات پولی هستند. تبلیغات و صحنه‌سازی با حیوانات هم ممنوع است. شبکه‌های مجازی موظف به حذف محتوای غیر قانونی و تبلیغات غیراستاندارد هستند و انتشار تبلیغات غیرقانونی مسئولیتش دو جانبه است و با کاربر و شبکه مجازی است.

استفاده کنندگان از توئیپت (بر کاربردترین رسانه اجتماعی در فرانسه)

۱۵۰۰۰۰ نفر آمار چهره‌ها و کاربران مجازی معروف در فضای مجازی
۲ سال زندان یا ۳۰۰۰۰۰ یورو جریمه مشترک کاربر و پلتفرم برای انتشار محتوای تبلیغاتی غیرقانونی

GBR انگلیس

زندان در انتظار مدیران فناوری: سختگیرانه تر کردن لایحه ایمنی آنلاین و تعیین مجازات زندان برای مدیران ارشد شرکت‌های فناوری

استفاده از قابلیت تعیین سن کاربران: اجباری‌بودن برای شبکه‌های مجازی در به کاربردن فناوری‌های تأیید سن کاربران جهت دور نگه داشتن افراد زیر سن قانونی برای فعالیت در شبکه‌های مجازی

محافظت از کودکان: تغییر در لایحه ایمنی آنلاین در شبکه‌های دیجیتال و اجتماعی برای محافظت از کودکان

توجه به کاربران خردسال: تعیین قانون «طرح سنی مناسب» برای کودکان

حذف محتوای غیرقانونی: حذف اجباری محتوای غیرقانونی و کسب اطمینان از عدم تکرار پست پیشین

تعیین گزینه تنظیمات: الزام سرویس‌های اجتماعی به داشتن گزینه‌ای خاص برای دریافت یا عدم دریافت پیام، پاسخ به پیام و تماشای محتوای فرد از سوی کاربران ناشناس

انستداد حساب‌های کاربری ناشناس: مقابله با ترول‌های ناشناس و مسدود کردن حساب‌های کاربری ناشناس در پلتفرم‌هایی مانند توئیپت.

85% از کل جمعیت نرخ استفاده از اینترنت در انگلیس

AUS استرالیا

استرالیا نیز سعی دارد حریم خصوصی افراد زیر سن قانونی و ترول‌های شبکه‌های اجتماعی را با وضع قوانین و لوابیجی کنترل کند.

دریافت رضایت از والدین نوجوانان و کودکان زیر ۱۶ سال

استرالیا لایحه «حریم خصوصی آنلاین» را آماده کرده تا شبکه‌های اجتماعی را وادار کند برای کاربران کمتر از ۱۶ سال رضایت والدین را دریافت کنند. در این پیش‌نویس جریمه‌ای تا ۱۰ میلیون دلار استرالیا (۷.۵ میلیون دلار) برای پلتفرم‌های خاطی در نظر گرفته شده است.

الزام به افشای هویت کاربران

دولت استرالیا همچنین تصمیم دارد با ارائه قانونی شبکه‌های اجتماعی شامل توئیپت و فیسبوک آنها را ملزم به افشای اطلاعات کاربرانی کند که محتواهای افترا آمیز منتشر می‌کنند.

مخالفت با انحصارطلبی شرکت‌های فناوری

وضع قوانین سختگیرانه علیه انحصارطلبی شرکت‌های فناوری

IND هند

پلتفرم‌های پاسخگو: وادار کردن شرکت‌های فناوری برای پاسخگویی سریع جهت درخواست‌های قانونی حذف پست‌ها

نمایندگان شبکه‌های مجازی: تعیین نماینده محلی توسط شرکت‌های شبکه مجازی

BRA برزیل

گزارش محتوای منع شده: رئیس جمهور برزیل دستوری برای تغییر قوانین اینترنت جهت مقابله با حذف ترجیحی حساب‌های کاربری، پروفایل‌ها و محتوا امضا کرد. هدف این حکم شفاف‌سازی درباره سیاست‌های شبکه‌های اجتماعی برای لغو یا تعلیق حساب‌های کاربری است و به افراد اجازه می‌دهد محتوای منع شده توسط دولت را گزارش دهند. دفتر ریاست جمهوری برزیل اعلام کرده که این اقدام در جهت حمایت از آزادی بیان انجام شده است.

USA آمریکا

مسدود شدن تیک تاک: فیلتر شدن شبکه اجتماعی تیک تاک به دلیل نگرانی واشنگتن در حوزه امنیت ملی و جمع آوری اطلاعات کاربران توسط چین.

ممنوعیت ایجاد حساب کاربری توسط گروه‌های مافیایی: شبکه‌های مجازی موظف به اعمال محدودیت برای فعالیت شبکه‌های مافیایی هستند.

الزام به تأسیس دفتر و نمایندگی رسمی: شبکه‌های مجازی در آمریکا موظف به فعال کردن دفتر و نمایندگی رسمی هستند.

اجباری بودن استفاده از فناوری تعیین سن: همه شبکه‌های مجازی در آمریکا ملزم به اجرای فناوری تشخیص سن کاربران برای محدودسازی فعالیت کودکان هستند.

الزام کمک به والدین: پلتفرم‌های آنلاین موظفند به والدین برای کنترل بهتر فعالیت‌های آنلاین فرزندان‌شان کمک کنند.

ممنوعیت حذف کاربران: شبکه‌های اجتماعی با بیش از ۵۰ میلیون کاربر، حق حذف کاربران به دلیل طرح دیدگاه‌هایشان را ندارند.

منع ترویج رفتارهای مخرب: پلتفرم‌های آنلاین ملزمند از ترویج رفتارهای مخرب از جمله خودکشی، آسیب رساندن به خود، اختلالات غذا خوردن و قلدری اجتناب کنند.

قانون کنترل اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی: جامعه علمی آمریکا در جهت کنترل اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی اقداماتی را انجام می‌دهد که در صورت عدم همراهی پلتفرم‌ها، متخلف شناخته می‌شوند.

CHN چین

کنترل فرآیند ذخیره‌سازی داده‌ها: تصویب قانون امنیت داده که براساس آن تمام شرکت‌های فناوری این کشور باید علاوه بر دسته‌بندی داده‌های تحت کنترل شان در چند گروه، بر فرآیند ذخیره‌سازی و انتقال آن نیز نظارت کنند.

عدم مجوز برای خارج کردن اطلاعات از کشور: شرکت‌های فناوری اجازه ندارند «اطلاعات اصلی» از لحاظ امنیت را بدون اجازه به خارج منتقل کنند.

ارائه گزارش به دولت: شرکت‌هایی که داده‌های بیش از یک‌میلیون کاربر را جمع‌آوری کرده و به خارج می‌فرستند باید گزارشی در این زمینه برای بررسی‌های امنیتی به رگولاتوری چین تسلیم کنند.

مجازات تعلیق: تعیین مجازات نقدی و تعلیق فعالیت برای تخلفات در قیمت‌گذاری کالا و سرویس

اجبار شرکت‌ها به تمکین از قوانین: وادار کردن شرکت‌های علی‌بابا، تنسنت، بایت‌دنس، بایدو و آ شرکت دیگر به مسدود کردن لینک وب‌سایت‌های رقیب در پلتفرم‌شان

قانونمندسازی سلبریتی‌ها در فضای مجازی: سازمان فضای مجازی چین (CAC) اعلام کرده که کانال‌های بحث و گفت‌وگویی که با انتشار اخبار سلبریتی‌ها در جامعه مشکلاتی را به وجود می‌آورند، تعطیل می‌کند.

الگوریتم کنترل: کنترل الگوریتم شرکت‌های فناوری

حفاظت از داده‌ها: محافظت از داده‌های آنلاین کاربران چینی

عقاید عمومی زیر چتر حفاظت: بررسی امنیتی اپ‌هایی که روی عقاید عمومی تأثیر می‌گذارند.

IRN ایران

نقش متا در فتنه سال ۱۴۰۱: پس از آغاز آشوب‌های سال ۱۴۰۱ دولت ایران از نماینده متا (اینستاگرام و فیسبوک) درخواست تأسیس و استقرار نماینده و ایجاد دفتر رسمی برای فعالیت در چارچوب قانون را داشت که این شرکت امتناع کرد و منجر به فیلتر ینگ این پلتفرم‌ها شد.

میدان‌داری تلگرام در آشوب‌های ۹۶ و ۹۸: بیش از ۹۰ درصد کاربران تلگرام را در سال ۹۶ ایرانیان تشکیل می‌دادند اما این پلتفرم که نه مجوز فعالیت داشت و نه برای حریم خصوصی کاربران ایرانی ارزشی قائل بود، نقش قابل توجهی در سازماندهی فتنه‌های سال‌های ۹۶ و ۹۸ داشت که البته این پیام‌رسان در نهایت فیلتر شد.

آتش‌بباری توئیتر و فیسبوک در فتنه ۸۸: اعتراف هیلاری کلینتون، وزیر امور خارجه وقت آمریکا به درخواست از توئیتر و فیسبوک برای تعلیق عملیات تعمیر و نگهداری جهت حمایت از فتنه‌گران به قیمت مسدود کردن این آپلتفرم تمام شد.

DEU آلمان

برچسب خاص اثرگذاران مجازی: اینفلوئنسرهای آلمانی ملزم به برچسب‌زنی محتوای تبلیغاتی شده‌اند. طبق رأی دادگاهی عالی در آلمان، اینفلوئنسر‌ها که از شرکت‌ها برای تبلیغ محصولات‌شان پول دریافت می‌کنند باید پست‌های حاوی چنین محتوایی را با برچسبی خاص مشخص کنند.

الزام شبکه‌های اجتماعی به گزارش به پلیس: تصویب قانونی درباره الزام رسانه‌های اجتماعی به حذف محتوای مجرمانه و گزارش جرائم جنایی به پلیس.

PAK پاکستان

سیاست امنیت سایبری: کابینه فدرال دولت پاکستان سیاست ملی امنیت سایبری ۲۰۲۱ را تصویب کرد. با کمک این سیاست یک چارچوب ملی واکنش امنیت سایبری ایجاد می‌شود. کمیته حکمرانی سایبری دولت پاکستان کمیته «سیاست حکمرانی سایبری» را برای اجرای این سیاست تشکیل داده است.

KOR کره جنوبی

پارلمان کره جنوبی لایحه‌ای را درباره پرداخت‌های مالی در شبکه‌های مجازی تصویب کرده است.

کوتاه کردن دست گوگل و اپل در پرداخت آنلاین: پارلمان کره جنوبی لایحه‌ای را تصویب کرده که به موجب آن سلطه گوگل و اپل بر پرداخت‌ها در فروشگاه‌های اپ کنترل می‌شود. به موجب این قانون، اپراتورهای مجازی اجازه ندارند با سوءاستفاده از موقعیت خود، سیستم‌های پرداخت مشخصی را به کسب‌وکارها تحمیل کنند.

جریمه اپلیکیشن‌های متخلف: تعیین جریمه برای اپراتورهای فروشگاه‌های اپ در صورت تخلف از قوانین.

EU اتحادیه اروپا

حذف سریع: ارائه‌دهندگان شبکه‌های مجازی دیجیتال باید متعدد به اقدام سریع برای حذف محتوای غیرقانونی باشند.

رمزگشایی پیام‌ها: شبکه‌های مجازی باید به وضوح نحوه عملکرد الگوریتم‌ها و رمزگشایی محتوا را در اختیار نهادهای نظارتی قرار دهند.

ممنوعیت تبلیغات حساسیت برانگیز جنسی، جنسیتی و مذهبی: الزام شبکه‌های اجتماعی به رعایت ممنوعیت انتشار پست‌های حساس مانند تمایلات جنسی یا وابستگی مذهبی و سوءاستفاده از کودکان

جلوگیری از سوءاستفاده از داده‌های کاربران: تصویب لایحه سرویس‌های دیجیتال برای جلوگیری از سوءاستفاده

ممانعت درباره استفاده از هوش مصنوعی: ممنوعیت استفاده از هوش مصنوعی و وضع جریمه مالی

رسیدگی به شکایات کاربران: اجبار رسانه‌های اجتماعی فعال در اتحادیه اروپا به بررسی و پاسخ به شکایات کاربران

۱۹ پلتفرم زیردوره‌بین قانون خاص: قانون خدمات دیجیتال اروپا با هدف وضع استاندارد ی برای فعالیت غول‌های فناوری شامل ۱۹ پلتفرم بزرگ از جمله تیک‌تاک، فیسبوک، توئیتر، یوتیوب، اینستاگرام، لینکدین، پینترست، اسنپ‌چت و...

MYS مالزی

جریمه پخش محتوای مسروقه: افراد ارائه‌کننده سرویس‌ها و دستگاه‌هایی که محتوای مسروقه را پخش می‌کنند، با جریمه ۲۳۷۷ دلاری یا بیشتر و ۲۰ سال زندان روبرو می‌شوند.

هشدار به شرکت‌های متخلف: شرکت‌ها از همکاری در پخش محتوای سرقت‌شده یا حفظ آن نهي شده‌اند.

THA تایلند

مالیات بر شبکه‌های مجازی: سال گذشته دولت تایلند جمع‌آوری مالیات از شرکت‌های فناوری و شبکه‌های مجازی را آغاز کرد. شرکت‌هایی مانند گوگل، تیک‌تاک و فیسبوک شامل پرداخت این مالیات می‌شوند.

RUS روسیه

دفتر نمایندگی پلتفرم‌ها در روسیه: الزام شرکت‌های فناوری به تأسیس دفاتر محلی در روسیه

سازوکار محافظت از کودکان: ایجاد سیستمی برای ممنوعیت نمایش محتوای نامناسب جهت محافظت از کودکان